Załącznik nr 3

INSTRUKCJA W SPRAWIE ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Postanowienia wstępne

- Instrukcja określa obowiązki pracowników związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w budynkach i na przyległych terenach.
- Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace, nieprzewidziane normalnym tokiem pracy lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, oraz **prace remontowe związane z użyciem ognia otwartego**, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie lub w strefach zagrożonych wybuchem. Do prac takich należą w szczególności wszelkie prace związane:
  a) z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, w tym:
     - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
     - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
     - podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
     - rozniecanie ognisk,
     - używanie materiałów pirotechnicznych,
  b) ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np.:
     - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów,
     - stosowanie tych cieczy i pyłów do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
     - suszenie substancji palnych,
     - usuwane tych substancji ze stanowisk pracy.
     -

Postępowanie związane przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

1) Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane w budynku lub na terenie pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązujących przed, w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.
2) Wymagania, przeciwpożarowe, ustalane są każdorazowo komisyjnie przed rozpoczęciem prac, w oparciu o przepisy niniejszej instrukcji.
3) W skład komisji wchodzą:
   a) Specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego, jako przewodniczący komisji,
   b) kierownik firmy wykonującej prace niebezpieczne pod względem pożarowym,
   c) inne osoby w miarę potrzeb.
4) Komisja sporządza protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych.
5) Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w protokóle, o którym mowa w ust. 4 przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac.
6) Do obowiązku przewodniczącego komisji należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokóle, o którym mowa w ust.5.
7) Odpowiednie zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym po ich zakończeniu należy powierzać osobom posiadającym odpowiednie przygotowanie w tym zakresie.
8) Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowywana jest w aktach – u administratora obiektu.

Zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

1) Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym polega na:
   a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
   b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w palnych opakowaniach,
   c) zabezpieczenie przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, poprzez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
   d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne są na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
   e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów kanalizacyjnych, wentylacyjnych itp., znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
   f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo niebezpiecznymi,
   g) sprawdzeniu, czy w miejscach planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
   h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym miedzy innymi:
      - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,
      - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
      - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac,
      - podręcznego sprzętu gaśniczego,

- zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

2) Prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par lub gazów będzie poniżej 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
3) Podczas prowadzenia prac remontowych z użyciem ognia otwartego na zbiornikach i instalacjach po gazie palnym, benzynie należy:
   a) zbiorniki opróżnić z substancji a następnie przepłukać je wraz z instalacją towarzyszącą gazem obojętnym np. azotem lub myć wodą z detergentami.
   b) prace remontowe należy rozpocząć po przeprowadzeniu kontroli stężenia palnych par i gazów. Stężenie nie może przekraczać 10% dolnej granicy wybuchowości,
   c) teren prac powinien być zabezpieczony przed dostępem osób postronnych,
4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w budynku, w pomieszczeniach sąsiednich lub na terenie przyległym należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tlących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiekolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.
6) Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
7) Prace niebezpieczne pod względem pożarowym powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
8) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym

- Specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego lub osoba przez niego wyznaczona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, powinna w szczególności:
  a) nadzorować przestrzeganie przepisów ochrony przeciwpożarowej oraz dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
  b) sprawdzić zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk pracy niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
  c) wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
  d) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.
- Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy w szczególności:
  a) sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należycie zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
  b) ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
  c) znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru, sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac pożarowo niebezpiecznych, ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
  d) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w wymaganą ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,

e) rozpoczynanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
f) przerywanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
g) meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania czynności niebezpiecznych pożarowo,
h) dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nie zainicjowano pożaru,
i) wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pod względem pożarowym.